

"תערוכות בתל-אביב" / הארץ / 16.6.61 / עמ' 10 / תע' יחיד / גלריה "צ'מרונסקי" /
תל-אביב

לפני כ-6-7 שנים, רווחה בארץ גישת הציור בנוסח ה"ריאליזם הסוציאליסטי" ועסקו בה בעיקר ציירים צעירים שברובם היו בוגרי ביה"ס "בצלאל". לקבוצה זו, שאליה השתייכו בין השאר גם גרשון קניספל, אברהם בראונשטיין, צבי מילשטיין, שרגא וייל, נפתלי בזם ואחרים, השתייכה גם רות שלוס. עם התנדפותה של תפיסת ה"ריאליזם הסוציאליסטי" באמנות (אפילו בארצות הדמוקרטיה העממית נדחקה לקרן זווית), התפרקה קבוצה זו גם בארץ. דומה שהיחידה ששרדה מקבוצה זו ונשארה נאמנה לתפיסה זו הינה רות שלוס.

גישתה אל נושאי ציוריה סנטימנטלית-רומנטית ועיקרה לעורר את הריחושים הרגשניים של הצופה אל נשוא הציור שהוא, בדרך כלל, ילד אומלל או עמל עצוב. מסכנותן של הדמויות אינה נובעת מתפיסת העולם שלהן המשתקפת בציור או מתפיסת העולם של

הציירת, אלא פשוט מרחמים עצמיים על דרג סוציאלי מסויים, במילים אחרות, אין למעשה כל סיבה הגיונית שדמות "ילד מפצח גרעינים" תהיה כה עגומה, מלבד עצם הנטייה לסנטימנטליות-רומנטית של הציירת. נוספה לכך, כמובן, הידיעה שתמיד ישתתף הקהל הרחמן בצערו של ילד מסכן המוגש בצורה מלודרמטית.

אי אפשר לטעון שרות שלוש לא שמעה בכלל על התפתחות הציור בעולם בשנים האחרונות. כמה ציורי נוף שלה מראים על ניסיונות לחלוקת שטח המוצדקת ע"י הצורה עצמה ולא ע"י הנושא הספרותי. אלא שאצל רות שלוש חלוקת השטח המודרנית היא, כפי הנראה, רק עזר טכני ולא צורת ראייה. כך קורה שדווקא בהרבה מציורי הנוף בולטת אי-האורגניות בין הרישום וכתם הצבע ונטייה לפתרון נוח בצבעים אפורים, בלתי מחייבים. במספר ציורים כגון "ראש" (10) ו"ראש" (25), מנסה רות שלוש לבנות טקסטורל בנוסח "ציורי החומר" אך לא ברור בציורים אלה מהו הקשר בין הטקסטורה ובין העיצוב הפורמלי של ה"ראש". אורגניות יחסית בין צורות פיגורטיביות ובין מבנה מהותי יותר אפשר למצוא בציור "עיירה בבניה", שהוא אחד הנאים בין ציוריה של שלוש, אך שאר הניסיונות בכיוון זה הינם או אטומים מבחינה צבעונית, או נפגמים מחוסר קשר אורגני בין הרישום והצבע.